

Portugal acollirà la Taula rodona internacional sobre la indústria del marbre: de l'antiguitat als nostres dies

El grup de recerca ArPA-LIRA de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC-CERCA) organitza una taula rodona en el marc de la Red Temàtica RED2022-134955-T “**Coses de marbre**: creació, usos i reciclatge de les produccions marmòries a Hispania”, liderada per la Dra. **Diana Gorostidi** (URV-ICAC).

La trobada, que **tindrà lloc els dies 24 i 25 d'octubre a Vila Viçosa (Alto Alentejo, Portugal)**, reunirà experts de diversos centres d'investigació i universitats internacionals.

Es tracta d'una activitat amb un marcat caràcter transversal, que pretén fer arribar a la societat de manera rigorosa, alhora que didàctica, els resultats científics dels grups de recerca i investigadors de diversos centres de recerca (**ICAC-CERCA, IGME-CSIC, CHAIA**) i universitats (**UNED, URV, UAB, Universidade de Évora**).

Es posarà un èmfasi especial en les activitats de transferència entre el món acadèmic i les comunitats locals vinculades al treball del marbre, una activitat que encara avui dia té una gran importància econòmica, social i cultural en molts llocs de l'antiga *Hispania*.

Per això, les ponències acadèmiques inclouran també presentacions d'activitats i accions que posen en valor i apropen a la ciutadania el patrimoni històric i geològic, com per exemple la creació de productes audiovisuals, a través d'**UNED Media**, les col·laboracions amb la indústria turística o activitats de recreació històrica.

Un altre punt destacat de la taula rodona serà la **presentació dels tres documentals** que conformen el cicle “**El ciclo productivo del marmor en la península ibérica desde la Antigüedad hasta nuestros días**” (UNED Media) i que han estat produïts gràcies al finançament de la RED2018-102722-T, sota la direcció de la Dra. Virginia García-Entero (UNED). Aquestes peces ja han tingut una gran difusió a Espanya, incloses les emissions per RTVE i presentacions en festivals com TarracoViva i el FICAB.

A més, la trobada culminarà amb la **visita *in situ* a diverses pedreres de marbre de la zona**, a Vigaria (Lagoa) i Vila Viçosa, un recorregut que permetrà als participants observar de prop un centre de producció marmòria de primer ordre de la *Lusitania* romana i encara ara actiu, amb una distribució de dimensió mundial.

La reunió comptarà amb una important participació de membres de l'**ICAC-CERCA**, l'**IGME-CSIC**, el **CHAIA**, la **UNED**, la **URV**, la **UAB** i la **Universidade de Évora**, oferint una perspectiva transversal i multidisciplinària sobre la indústria del marbre.

La taula rodona sobre la indústria del marbre aproparà els resultats científics a la societat d'una manera rigorosa i didàctica, remarcant les activitats de transferència de coneixement entre el món acadèmic i les comunitats locals. Això és particularment rellevant en zones on la producció de marbre segueix essent una font d'importància

econòmica, social i cultural, com és el cas de Vila Viçosa (Portugal).

L'activitat està oberta al públic. Podeu consultar aquí el **programa** complet de la trobada. L'organització compta amb la col·laboració del **Centro de Estudos de Cultura, Historia, Artes e Património de la Plataforma Cultura e Creativa Central Alentejo**, enfortint així el vincle amb el territori.

Mesa Redonda

*O mármore como recurso.
Investigação, divulgação e
transferência*

*El mármol como recurso.
Investigación, Divulgación
y Transferencia*

24 y 25 de Octubre 2024
Vila Viçosa (Portugal)
Hotel Marmoris

Organizan:
Virginia García-Entero (UNED)
Diana Gorostidi Pi (URV-ICAC)
André Carneiro (UEvora)
Carlos Filipe (CHAIA)

Coordinan:
Irene Mañas Romero (UNED)
Simona Perna (ICAC)

 GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE CIENCIA E INNOVACION

 ICAC^R
Institut Català d'Arqueologia Clàssica

 UNED

 UNIVERSIDADE DE ÉVORA

 CHAIA
CENTRO DE HISTÓRIA DA ARTE
E INVESTIGAÇÃO ARTÍSTICA

«Cosas de mármol»
Creación, usos y reciclaje
de las producciones
marmóreas en Hispania
(RED2022-134955-T)

 CECHAP
CENTRO DE ESTUDOS DE CULTURA,
HISTÓRIA, ARTES E PATRIMÓNIO

PROGRAMA

24 de octubre 2024
Moderadora: Anna Gutiérrez García-M. (ICAC)

16:00
Virginia García-Entero (UNED): *De la investigación a la transferencia: el mármol como argumento en el marco de la RED de Investigación «El ciclo productivo del mármol» (RED1)*

16:30
Presentación: *El ciclo productivo del mármol en la península Ibérica desde la Antigüedad hasta nuestros días (UNEDMedia)*

18:00 Pausa café

Moderador: André Carneiro (Universidade de Evora)

18:20
Diana Gorostidi Pi (URV-ICAC): *«Cosas de mármol» (RED2). Una apuesta por la visibilidad y la internacionalización*

18:50
Javier Martínez Martínez (IGME-CSIC): *De la investigación geológica a la puesta en valor para la ciudadanía: El proyecto del mármol de Espejón (Soria)*

19:20 Debate

Viernes 25 de octubre 2024
Moderadora: Irene Mañas Romero (UNED)

9:00
Jesús María Pascual Pérez; (UNED Media): *El reto de la transferencia: los medios de comunicación.*

9:30
Carlos Filipe (ARTIS-IHA/FLUL/CHAIA): *Arqueologia dos mármoreos no maciço Borba-Estremoz-Vila Viçosa: Centro de Documentação - PHIM*

10:00
Francisco Orduña Beuzón (Ayto de Macael): *El mármol como reclamo turístico. La experiencia de Macael y la recreación histórica.*

10:30
Simona Perna (ICAC/UAB) "Las redes del mármol" (TECHNET): *tecnología y transferencia de conocimiento en el trabajo del mármol en la Grecia antigua y moderna.*

11:00 Pausa café

11:30 Debate y conclusiones.
Modera: André Carneiro

15:30 Visita a las canteras de Vigária - Vila Viçosa: SOLUBEMA, seguida de una visita arqueológica a las canteras de Lagoa - Vila Viçosa.

Sobre l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC-CERCA)

L'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC-CERCA) és un **centre CERCA** creat com a consorci el 2003 per la Generalitat de Catalunya i la Universitat Rovira i Virgili. És una institució líder en la investigació i la conservació del patrimoni arqueològic a Catalunya. Té la seu a Tarragona, ciutat reconeguda com a Patrimoni Mundial per la UNESCO l'any 2000. Els seus investigadors i investigadores treballen per comprendre el passat a través de l'estudi de les restes arqueològiques i promoure la preservació del ric llegat històric de la regió. **Som CERCA!**

Per a més informació, visiteu el lloc web de l'ICAC a www.icac.cat.

CERCA

Centres de Recerca
de Catalunya